NN 5/2019 (16.1.2019.), Naredba o mjerama zaštite zdravlja životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2019. godini

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

92

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, br. 82/13 i 148/13) potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar poljoprivrede donosi

NAREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE ZDRAVLJA ŽIVOTINJA OD ZARAZNIH I NAMETNIČKIH BOLESTI I NJIHOVOM FINANCIRANJU U 2019. GODINI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovom Naredbom se određuje provedba programa nadziranja, iskorjenjivanja ili kontrole, odnosno mjera otkrivanja, nadziranja, sprječavanje pojave i širenja, kontrole, suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti životinja i zoonoza u 2019. godini, za sljedeće bolesti:

1.1. Bolesti više vrsta životinja:

Bedrenica

Bjesnoća (domaće i divlje životinje)

Bolest plavog jezika

Slinavka i šap

1.2. Bolesti goveda:

Bruceloza goveda

Bolest kvrgave kože

Enzootska leukoza goveda

Goveđa spongiformna encefalopatija

Tuberkuloza

1.3. Bolesti ovaca i koza:

Bruceloza ovaca i koza

Grebež ovaca (scrapie)

Kuga malih preživača

1.4. Bolesti kopitara:

Groznica zapadnog Nila

Infekciozna anemija kopitara

Leptospiroza

1.5. Bolesti svinja:

Afrička svinjska kuga (domaće i divlje životinje)

Bolest Aujeszkoga

Klasična svinjska kuga (domaće i divlje životinje)

1.6. Bolesti ptica (uključujući i perad):

Influenca ptica (domaće i divlje životinje)

Klamidioza ptica

Newcastleska bolest

Salmoneloze

1.7. Bolesti pčela:

Američka gnjiloća pčelinjeg legla

Etinioza

Tropileloza

Varooza

1.8. Bolesti riba i školjkaša:

Koi-herpes viroza

Virusna hemoragijska septikemija

Zarazna hematopoetska nekroza

Bonamioza

Marteilioza

1.9. Nametničke bolesti životinja:

Cisticerkoza (domaće i divlje životinje)

Ehinokokoza (domaće i divlje životinje)

Fascioloidoza (divlje životinje)

Trihineloza (domaće i divlje životinje)

1.10. Bolesti koje se isključuju kod pobačaja prema vrstama životinja:

a) Goveda:

Bruceloza

Leptospiroza

Q-groznica

b) Ovce i koze:

Bruceloza (B. *melitensis)*

Q-groznica

c) Kopitari:

Arteritis konja

Kontagiozni metritis kobila

Leptospiroza (kobile i magarice)

Rinopneumonitis

Salmonelozni pobačaj uzrokovan S. *abortus equi*

d) Svinje:

Afrička svinjska kuga

Bolest Aujeszkoga

Bruceloza

Klasična svinjska kuga.

(2) Zoonoze koje se prenose hranom čije se praćenje provodi na liniji klanja:

Kampilobakterioza

Salmoneloza goveda

Salmoneloza svinja

(3) Osim navedenih bolesti, ostale bolesti koje su navedene na popisu Priloga I Pravilnika o načinu praćenja, prijavi i izvješćivanju o pojavi bolesti životinja, podliježu obaveznoj prijavi sumnje ili potvrđenog slučaja i isključivanja.

(4) Provedba mjera određenih ovom Naredbom, ne dovodi u pitanje provođenje drugih mjera u odnosu na zdravlje životinja određenih posebnim propisima u svrhu stavljanja u promet živih životinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka te proizvoda životinjskog podrijetla.

II. BOLESTI VIŠE VRSTA ŽIVOTINJA

Bedrenica

Članak 2.

(1) Goveda, ovce, koze i konji u bedreničnim distriktima iz stavka 4. ovoga članka moraju biti cijepljeni protiv bedrenice jednom godišnje, sukladno uputi proizvođača cjepiva s time da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.

(2) Životinje iz stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je odvoditi na ispašu i premještati tek nakon što je od cijepljenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta sukladno uputi proizvođača cjepiva.

(3) Goveda, ovce, koze i konji koji se u bedrenične distrikte dopremaju iz područja koja nisu bedrenični distrikti, moraju se cijepiti u roku od 15 dana od dana dopremanja te se smiju odvoditi na ispašu nakon što je od cijepljenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta.

(4) Bedrenični distrikti su područja sljedećih naselja:

a) na području Sisačko-moslavačke županije: naselje Bobovac (općina Sunja) i naselje Jasenovac (općina Jasenovac)

b) na području Splitsko-dalmatinske županije: naselje Ježević (općina Vrlika), naselje Glavice (općina Sinj), naselje Korita i naselje Otok (općina Otok)

c) na području Ličko-senjske županije: naselje Konjsko Brdo (općina Perušić), naselje Doljani (općina Donji Lapac) i naselje Jošan (općina Udbina)

d) na područje Šibensko-kninske županije: naselje Kadina glavica (općina Drniš)

e) na području Bjelovarsko-bilogorske županije: naselje Kajgana (općina Garešnica)

f) na području Zadarske županije: naselje Bilišane (općina Obrovac).

(5) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bjesnoća

Članak 3.

(1) Svi psi moraju biti označeni u skladu s Pravilnikom o označavanju pasa (»Narodne novine« br. 72/10).

(2) Psi stariji od tri mjeseca moraju, jednom godišnje, biti cijepljeni protiv bjesnoće, s time da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 365 dana.

(3) Pas koji tijekom godine navrši tri mjeseca mora biti cijepljen u narednih 14 dana, a pas koji nije ranije cijepljen u roku od 14 dana od dana njegove nabave.

(4) Preporuča se cijepljenje mačaka i pitomih vretica protiv bjesnoće.

(5) Za cijepljenje pasa, mačaka i pitomih vretica može se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.

(6) U slučaju kad veterinarski inspektor, naredi cijepljenje i drugih vrsta životinja protiv bjesnoće, mora se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.

(7) U slučaju kliničkih znakova na temelju kojih se može postaviti sumnja na bjesnoću divljih životinja, lovoovlaštenici su dužni putem nadležne ovlaštene veterinarske organizacije poslati lešine odstrijeljenih ili uginulih divljih životinja, prijemljivih na bjesnoću, na laboratorijsko pretraživanje.

(8) U svrhu isključivanja sumnje na bjesnoću u divljih životinja ovlaštena veterinarska organizacija dužna je svaku lešinu divlje životinje nađenu uginulu, stradalu u prometu ili bolesnu, dostaviti na laboratorijsko pretraživanje.

(9) U slučaju kliničkih znakova na temelju kojih se može postaviti sumnja na bjesnoću divljih životinja, lovoovlaštenici su dužni putem nadležne ovlaštene veterinarske organizacije poslati lešine odstrijeljenih ili uginulih divljih životinja, prijemljivih na bjesnoću, na laboratorijsko pretraživanje.

(10) U svrhu kontrole imunosti oralnog cijepljenja lisica, lovoovlaštenici su dužni dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji odstrijeljene lisice na laboratorijsko pretraživanje.

(11) U svrhu kontrole imunosti oralnog cijepljenja, lovoovlaštenici s područja Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske, Virovitičko-podravske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske i Dubrovačko-neretvanske županije, dužni su dostaviti na laboratorijsko pretraživanje određeni broj odstrijeljenih čagljeva.

(12) Broj uzoraka iz stavka 10. i 11. ovoga članka dostavljati će se na laboratorijsko pretraživanje u skladu s Uputom o propisanom broju uzoraka (klasa: 322-02/19-01/03).

(13) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1. – 5. ovoga članka snosi posjednik životinje.

(14) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 6. – 11. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bolest plavog jezika

Članak 4.

(1) Goveda, ovce i koze starije od tri mjeseca moraju biti cijepljeni protiv virusa bolesti plavog jezika serotipa 4 na čitavom području Republike Hrvatske.

(2) Cijepljenje životinja iz stavka 1. ovoga članka mora biti provedeno najkasnije do 15. svibnja 2019. godine.

(3) Iznimno od roka navedenog u stavku 2. ovoga članka, nadocjepljivanje goveda koja se cijepe prvi puta u 2019. godini, može biti provedeno naknadno.

(4) Nakon 15. svibnja 2019. godine cijepljenje se provodi na zahtjev posjednika.

(5) Cijepiti se mogu samo zdrave životinje, sukladno uputi proizvođača, na način da:

a) sve životinje cijepljene u prethodnoj godini, moraju u 2019. godini biti cijepljene jedan puta;

b) goveda koja se u 2019. godini cijepe prvi puta, moraju biti dvokratno cijepljena, pri čemu docjepljivanje mora biti provedeno sukladno uputi proizvođača cjepiva.

(6) Radi otkrivanja bolesti plavog jezika u domaćih preživača, u svim slučajevima kada klinički znakovi upućuju na sumnju na bolest BPJ, obvezno je njezino isključivanje.

(7) Radi otkrivanja prisutnosti virusa uzročnika bolesti plavog jezika, određuje se provedba Programa nadziranja bolesti plavog jezika u 2019. godini (klasa: 322-02/18-01/68).

(8) Radi utvrđivanja proširenosti vektora, određuje se provedba Programa entomološkog istraživanja populacije vektora virusa bolesti plavog jezika, na području Republike Hrvatske u 2019. godini (klasa: 322-02/18-01/69).

(9) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna, osim kada se cijepljenje sukladno stavku 4. ovoga članka provodi na zahtjev posjednika, kada troškove usluge cijepljenja podmiruje posjednik.

Slinavka i šap

Članak 5.

(1) Radi ranog otkrivanja slinavke i šapa u domaćih i divljih papkara obvezno je isključivanje infekcije virusom slinavke i šapa u svim slučajevima kada klinički ili patoanatomski znakovi bolesti upućuju na sumnju na slinavku i šap.

(2) Dodatno, u svrhu održavanja statusa države slobodne od slinavke i šapa te održavanja kapaciteta laboratorija, pretražit će se 1 500 uzoraka krvi podrijetlom od domaćih papkara, dostavljenih u laboratorij u okviru provedbe određenih programa sukladno ovoj Naredbi.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

III. BOLESTI GOVEDA

Bruceloza

Članak 6.

(1) U stadima goveda koja nemaju status stada službeno slobodno od bruceloze goveda, potrebno je bez odlaganja, a najkasnije do 31. ožujka 2019. godine provesti potrebna pretraživanja, kada je primjenjivo te dodijeliti status sukladno odredbama Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, br. 5/16) te Programa nadziranja bruceloze goveda u 2019. godini (klasa: 322-02/18-01/65).

(2) U svim stadima goveda koja imaju status stada službeno slobodno od bruceloze goveda, mora se provesti pretraživanje s ciljem održavanja statusa, na način i u roku određenom Programom nadziranja bruceloze goveda u Republici Hrvatskoj u 2019. godini.

(3) Za premještanje goveda između službeno slobodnih stada nije potrebno pretraživanje na brucelozu, pod uvjetom da goveda tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s govedima nižeg zdravstvenog statusa.

(4) U stado službeno slobodno od bruceloze goveda mogu se uvoditi isključivo goveda iz stada jednakog zdravstvenog statusa.

(5) Goveda iz stada koje nema status u odnosu na brucelozu goveda ne mogu se premještati dok ne ostvare zdravstveni status, osim u okolnostima koje su navedene u Programu nadziranja bruceloze goveda u Republici Hrvatskoj u 2019. godini.

(6) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bolest kvrgave kože

Članak 7.

(1) Obavezna je žurna prijava svih znakova bolesti goveda koje mogu ukazivati na bolest kvrgave kože veterinaru te isključivanje bolesti kvrgave kože pretraživanjem uzoraka uzetih od sumnjivog goveda.

(2) U svrhu nadziranja bolesti kvrgave kože u goveda određuje se provedba Programa nadziranja kvrgave kože u goveda na području Republike Hrvatske (klasa: 322-02/18-01/86).

(3) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Enzootska leukoza goveda

Članak 8.

(1) Na svim gospodarstvima koja nemaju status stada službeno slobodnog od enzootske leukoze goveda, na području cijele Republike Hrvatske, potrebno je sva rasplodna goveda starija od 24 mjeseca, najkasnije do 31. ožujka 2019. godine, pretražiti u skladu s Dodatkom D Poglavljem II Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/16), kako bi ostvarila uvjete za dodjelu statusa.

(2) Uzorci se uzimaju istovremeno s uzorcima krvi u sklopu Programa nadziranja bruceloze goveda iz članka 6., stavka 1. ove Naredbe.

(3) Za premještanje goveda između službeno slobodnih stada nije potrebno pretraživanje na enzootsku leukozu, pod uvjetom da goveda tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s govedima nižeg zdravstvenog statusa.

(4) Goveda iz stada koje nema status u odnosu na enzootsku leukozu goveda ne mogu se premještati dok ne ostvare zdravstveni status, osim u okolnostima koje su navedene u Pravilniku o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje enzootske leukoze goveda (»Narodne novine« 30/12).

(5) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Goveđa spongiformna encefalopatija (GSE)

Članak 9.

(1) Na GSE moraju biti pretražena sva goveda:

a) koja pokazuju znakove poremećaje središnjeg živčanog sustava, bez obzira na starost

b) starija od 48 mjeseci:

i) koja pri *ante mortem* pregledu, pokazuju znakove bolesti na temelju kojih se može posumnjati da su zaražena ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

ii) kada su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno (hitno) klanje od strane veterinara nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

iii) kada su uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti

iv) kada su uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(2) Na GSE moraju biti pretražena sva goveda podrijetlom iz Rumunjske i Bugarske i trećih zemalja:

a) starija od 30 mjeseci pri redovnom klanju za ljudsku prehranu

b) starija od 30 mjeseci kada su zaklana u okviru programa iskorjenjivanja bolesti, a ne pokazuju kliničke znakove bolesti

c) starija od 24 mjeseca:

(i) kada pri *ante mortem* pregledu pokazuju znakove bolesti na temelju kojih se može posumnjati da su zaražena ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

(ii) kada su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno klanje od strane veterinara nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

(iii) kada su uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti

(iv) kada su uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna, osim u slučaju pretraživanja goveda prilikom redovnog klanja iz podstavka a), stavka 2. ovoga članka, u kojima subjekt u poslovanju s hranom (klaonica) snosi troškove uzorkovanja i provođenja laboratorijske pretrage.

Tuberkuloza

Članak 10.

(1) U svim stadima goveda koja nemaju status stada službeno slobodno od tuberkuloze goveda, na području cijele Republike Hrvatske, potrebno je bez odlaganja, a najkasnije do 31. ožujka 2019. godine provesti potrebno testiranje sukladno Dodatku A. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, br. 5/16) te nakon što stado zadovolji uvjete, bez odlaganja dodijeliti status.